

TURKISH

ÖNSÖZ

Avrupa'nın en eski üniversitesi olma özelliğini taşıyan Bologna Üniversitesi'nin dokuzyüzüncü yıldönümünün kutlama törenine katılan Avrupa Üniversiteleri Rektörleri, Avrupa Ülkeleri arasındaki sınırların tümden kaldırılmasına dört senelik bir süre kaldığı ve tüm Avrupa toplulukları arasındaki karşılıklı işbirliğinin daha da geliştirilmesinin öngörüldüğü bu günlerde devletler ve halkların değişim içerisinde olan ve beynelmilel boyutlara doğru açılan bir toplumda, üniversitelerin oynayacağı rolün öneminin bilincinde olmalarını dile getirmişler ve bu konuya ilişkin inançlarını şöyle sıralamışlardır;

1. Bin yıllık bir devrenin kapanmakta olduğu bu dönemde insanlığın geleceği büyük bir ölçüde gerçek anlamdaki üniversiteler nezdinde kültür, bilgi ve araştırma merkezlerinde yapılan çalışma sonuçlarının oluşturacağı kültürel, bilimsel ve teknik gelişmeye bağlı olacaktır.
2. Üniversitelerin genç kuşaklara bilgi yayma görevi bugün için tüm topluma yönelik olmayı gerektirmektedir. Bir toplumun kültürel, sosyal ve ekonomik geleceği sürekli eğitim konusunda yapılacak özel ve hatırı sayılır yatırımlara bağlıdır.
3. Üniversiteler gelecek kuşaklara öğretim ve eğitim konularında doğal çevre ve içindeki yaşam öğelerine saygılı bir sistemi garanti etmelidir.

Avrupa Üniversiteleri Rektörleri tüm devletlerin ve ulusların vicdanı nezdinde aşağıdaki temel ilkelerin şimdi ve her zaman için üniversite kurumu anlayışına destek ve yön vereceğini bildirirler.

TEMEL İLKELER

1. Üniversiteler buldukları ülkelerin coğrafi ve tarihi koşullarına göre değişik şekillerde düzenlenmiş özerk kurumlar olup araştırma ve öğretim öğeleri aracılığıyla kültür üretim ve iletişimde bulunurlar.

Üniversitelerin içinde var oldukları dünyanın gereksinimlerine hazır olabilmeleri, araştırma ve öğretim çalışmalarının tüm diğer ekonomik ve politik güçlerden manevi ve entelektüel yönlerden bağımsız olmasıyla mümkündür.

2. Öğretim, gerek toplumun gerekse bilimin ihtiyacı ve gereksinimlerini izleyecek bir yapı arz ediyorsa o zaman eğitim ile araştırma çalışmaları birbirinden ayrılmaz bir bütün oluştururlar.

3. Üniversite yaşamının temel ilkeleri öğretim, araştırma ve olgunlaştırma öğelerinde özgürlük olduğundan gerek hükümetlerin gerekse üniversitelerin, her biri kendi sorumluluk alanında olmak üzere, bu ilkeleri korumaları lazımdır.

Hoşgörülü ve her zaman diyaloga açık olunması üniversite ortamını ideal hale getireceğinden öğretim üyelerinin bilgi aktarımını en iyi bir tarzda yapabilmelerine, araştırma ve buluş aracılığıyla bilginin geliştirilmesini sağlamalarına zemin hazırlayacağı gibi öğrencilerin yetenekli ve gönüllü olarak bu bilgilere kendini zenginleştirmelerine de olanak sağlayacaktır.

4. Üniversite Avrupa hümanist geleneklerinin bir vekili olup, evrensel bilgiye ulaşmayı amaçlar. İşlevliğini daha da arttırabilmek için tüm coğrafi ve politik sınırları reddeder ve değişik kültürlerin birbirini tanımalarını ve birbirine nüfuzunu destekler.

UYGULAMA TARZI

Temel ilkeler halinde belirtilen bu amaçların gerçekleştirilmesinde, içinde bulunulan duruma uygun nitelikteki etkili araçlar kullanılmalıdır.

1. Araştırma çalışmalarında ve öğretimde özgürlüğün korunmasını sağlayacak uygun imkanlar tüm üniversite ammesinin elinde hazır bir tarzda bulunmalıdır.

2. Öğretim üyelerinin görevlendirilmesi ve unvanlarının düzenlenmesinde araştırma ve öğretimin birbirinden ayrılmaz bir bütün teşkil ettiği ilkesine bağlı kalınmalıdır.

3. Her bir üniversite, içinde bulunduğu özel şartlara uygun tarzda, öğrencilerinin özgürlüklerini koruyup kültürel ve eğitim hedeflerine ulaşabilmeleri için gerekli şartları garanti altına almalıdır.

4. Üniversiteler, özellikle Avrupa'dakiler, bilimin sürekli olarak ilerlemesi için bilgi ve yayım karşılıklı değişimini ve ortak proje uygulamalarını vazgeçilmez unsurlar olarak görürler.

Bu amaçla, tarihin erken devirlerinde olduğu gibi, bugün de öğretim üyeleri ve öğrenciler arasında değiş-tokuşun teşvik edilmesi, ayrıca statü, unvan ve sınav değerlerinin (ulusal diplomanın geçerliliği korunmakla beraber) eşdeğer kabul edilmesi ve burs dağıtımını genel politikasının hizmetin devamını garanti etmesi açısından vazgeçilmez olduğu kanaatinde birleşilir.

Aşağıdaki imzaları bulunan tüm Rektörler kendi Üniversiteleri adına yetkileri içinde tüm ulusları ve uluslararası kuruluşları, üniversitelerce oybirliğiyle özgürce saptamış ilkeleri içeren bu "Magna Charta" dan esinlenmeleri için teşvik görevini yüklenirler.

Bologna, 18 Eylül 1988